

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра підприємництва, торгівлі та прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПІДПРИЄМНИЦЬКІ ЕКОСИСТЕМИ ТА СТАРТАП-АРХІТЕКТУРА

Каталог 2 вибіркових дисциплін

Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від 28 жовтня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025-2026 н.р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Підприємницькі екосистеми та стартап-архітектура
Викладач (-і)	Шеленко Діана Іванівна, проф., д.е.н., проф. кафедри теоретичної і прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380990662326
Е-mail викладача	diana.shelenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на сайті кафедри https://kptpe.pnu.edu.ua/hrifik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
«Підприємницькі екосистеми та стартап-архітектура» – Дисципліна спрямована на формування у студентів системного розуміння механізмів функціонування підприємницьких екосистем, інноваційної інфраструктури та архітектури стартапів. Вивчення курсу забезпечує здатність аналізувати взаємодію ключових акторів інноваційного середовища, розробляти моделі стартап-проектів, оцінювати їх життєздатність та стратегічні перспективи розвитку. Особливий акцент робиться на міжнародних практиках та порівнянні глобальних екосистем. Предметом дисципліни «Підприємницькі екосистеми та стартап-архітектура» є Процеси формування, функціонування та розвитку підприємницьких екосистем, а також принципи побудови архітектури стартапів у сучасному інноваційному середовищі. Об'єктом дослідження є підприємницькі екосистеми, інноваційні інфраструктури та стартапи як елементи економічного розвитку та джерела інноваційних рішень.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета дисципліни «Підприємницькі екосистеми та стартап-архітектура» є формування у студентів компетентностей, необхідних для розуміння взаємодії учасників інноваційного середовища, проектування стартапів та їх інтеграції в існуючі підприємницькі екосистеми. Основними завданнями вивчення дисципліни «Підприємницькі екосистеми та стартап-архітектура» є дослідження структури та елементів підприємницьких екосистем; аналіз моделей та механізмів взаємодії акторів (університетів, бізнесу, інвесторів, держави, громадських організацій); вивчення принципів архітектури стартапів та життєвого циклу інноваційних проектів; ознайомлення з міжнародними практиками розвитку інноваційних кластерів; формування навичок розроблення концепції стартапу та оцінювання його інвестиційної привабливості; розвиток умінь застосовувати інструменти стратегічного планування у стартап-діяльності. Цілі навчальної дисципліни згідно з вимогами освітньої програми: Студент повинен знати: - структуру та елементи підприємницьких екосистем; - принципи роботи інноваційної інфраструктури (інкубатори, акселератори, венчурні фонди); - основи побудови архітектури стартапів і моделювання бізнес-процесів; - етапи життєвого циклу стартапу та критерії оцінки його життєздатності; - міжнародний досвід розвитку підприємницьких екосистем; - методи залучення інвестицій та особливості венчурного фінансування. уміти: - аналізувати функціонування підприємницьких екосистем та визначати їх сильні й слабкі сторони;	

проектувати архітектуру стартапу та створювати бізнес-модель (Value Proposition, CANVAS тощо);
 розробляти дорожню карту розвитку стартапу;
 оцінювати інвестиційну привабливість інноваційних проєктів;
 застосовувати інструменти стратегічного планування та інноваційного менеджменту;
 формувати пропозиції щодо покращення інноваційного середовища або розвитку стартап-проєктів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
практичні заняття	14
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	D3 Менеджмент	1	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практичні	самостійна робота	лекції	практичні	самостійна робота
Тема 1. Управління розвитком бізнес-екосистеми	2	1	7	1	-	9
Тема 3. Роль університетів, акселераторів та інкубаторів у розвитку підприємницьких екосистем	2	1	7	1	-	9
Тема 3. Світові моделі підприємницьких екосистем	2	2	6	-	2	8
Тема 4. Інноваційна інфраструктура регіонів: умови формування та критерії ефективності	2	2	6	2	-	8
Тема 5. Архітектура стартапу: ключові елементи формування інноваційного продукту	2	2	6	-	-	10
Тема 6. Стратегії масштабування стартапів на міжнародні ринки	2	2	6	-	-	10
Тема 7. Платформи та бізнес-екосистеми: нові моделі конкуренції та партнерства	2	2	6	-	2	8
Тема 8. Роль державної	2	2	6	2	-	8

політики у підтримці підприємництва та інноваційних кластерів						
Індивідуальне завдання			10			10
Усього годин	16	14	60	6	4	80

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 бальна – (70 балів протягом семестру та 30 балів за залік) Поточний контроль 0-50 балів; Самостійна робота 0-10 балів; Індивідуальне завдання 0-10 балів; Залік 0-30 балів.				
	Поточне тестування та самостійна робота			Залік	Сума балів з навчальної дисципліни
	Поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне завдання		
	Усне опитування, тестування	Тестування (КРС)	Презентація	Залікова робота	
	50 балів	10 балів	10 балів		
	70 балів			30 балів	100
Знання, при формі семестрового підсумкового контролю-заліку, оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями: зараховано: 90 – 100 – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок; 80 – 89 – здобувач освіти дуже добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу; 70 – 79 – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається кількох неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу; 60 – 69 – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє значну кількість неточностей у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою					

	діяльністю; 50 – 59 – здобувач освіти частково опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє значну кількість неточностей у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю; не зараховано: 26 – 49 – здобувач освіти не опанував більшості навчального матеріалу дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. 1 – 25 здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою <table><tr><th colspan="4">Шкала оцінювання для заліку</th></tr><tr><th>університетська</th><th colspan="2">національна</th><th>шкала ECTS (ECTC)</th></tr><tr><td>90-100</td><td></td><td rowspan="5">зараховано</td><td>A</td></tr><tr><td>80-89</td><td></td><td>B</td></tr><tr><td>70-79</td><td></td><td>C</td></tr><tr><td>60-69</td><td></td><td>D</td></tr><tr><td>50-59</td><td></td><td>E</td></tr><tr><td>26-49</td><td></td><td rowspan="2">незараховано</td><td>FX</td></tr><tr><td>1-25</td><td></td><td>F</td></tr></table>	Шкала оцінювання для заліку				університетська	національна		шкала ECTS (ECTC)	90-100		зараховано	A	80-89		B	70-79		C	60-69		D	50-59		E	26-49		незараховано	FX	1-25		F
Шкала оцінювання для заліку																																
університетська	національна		шкала ECTS (ECTC)																													
90-100		зараховано	A																													
80-89			B																													
70-79			C																													
60-69			D																													
50-59			E																													
26-49		незараховано	FX																													
1-25			F																													
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального завдання – (ІЗ) «Аналіз та оцінка функціонування підприємницької екосистеми одного з регіонів (на вибір студента) з визначенням її сильних і слабких елементів.» або «Розроблення архітектури стартапу: формування ціннісної пропозиції, моделі монетизації та дорожньої карти розвитку продукту». Студент обирає реальну підприємство і дає загальну характеристику та оцінку відповідно до тематики дисципліни. Індивідуальні завдання (ІЗ) виконується у вигляді презентації від 5 до 10 слайдів з вказанням назви завдання, шифру групи та прізвища виконавця. Оформляють ІЗ у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін. (захист відбувається на останньому практичному занятті, презентація надсилається викладачу на електронну пошту). Максимальна оцінка за ІЗ становить 100 балів. Середній бал за індивідуальне завдання переводиться у 10 бальну шкалу.																															
Практичні заняття	Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті за виступ та виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання практичних завдань.																															

	В період дистанційного навчання заняття проходять за допомогою платформи Zoom та університетської системи дистанційного навчання. Критерії поточного оцінювання: «90-100» – в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання. «70-89» – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань. «50-69» – в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань. «1-49» – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань. Поточні оцінки які можуть отримати студенти під час семінарських занять сумуються і розраховується як середнє арифметичне. Середній бал переводиться у 50 бальну шкалу.
Самостійна робота	Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю за самостійною роботою (КСР) проходить тестування в системі дистанційного навчання (25 тестових питань, дві спроби – кращий результат). Максимальна кількість балів за тестування становить 100 балів. Середній бал за індивідуальне завдання переводиться у 10 бальну шкалу.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 70 балів у сумі за такі види робіт: Поточний контроль (максимум 50 балів). Самостійна робота (максимум 10 балів). Індивідуальне завдання (максимум 10 балів). Якщо студент набрав менше 70 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою підприємництва, торгівлі та прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
Підсумковий контроль	Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 100 балів і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС. Середній бал за залік переводиться у 30 бальну шкалу і проводиться у комбінованій формі (письмова + усна компоненти). Структура залікового білета: 1. Тести. 20 тестових питань у системі дистанційного навчання університету (d-learn.pnu.edu.ua) (0-20 балів). 2. Задача. (0-10 балів) У випадку online залік проходить в режимі тестування в системі дистанційного

	навчання (d-learn.pnu.edu.ua) 30 тестів по 1,0 балу (30 балів) (дві спроби – кращий результат). В умовах online ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми Zoom або Google Meet. Повторне складання заліку допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів. Здобувача вищої освіти, який не ліквідував академічну заборгованість у встановлені терміни без поважної причини, відраховують з університету за академічну неуспішність або за його згодою направляють на повторне вивчення навчальної дисципліни (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).
7. Політика навчальної дисципліни	
<u>Письмові роботи.</u> Виконання індивідуального завдання «Організація взаємодії та повноважень» або «Контроль в тайм-менеджменті» або «Розподіл та кооперація управлінської праці» оформляють у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін. <u>Академічна доброчесність.</u> Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення в університеті https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/. <u>Відвідування занять</u> є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється. <u>Неформальна освіта.</u> Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf <u>Використання штучного інтелекту (ШІ)</u> дозволяється як допоміжного інструменту. <u>Додаткові бали</u> +10 балів за участь у конференції: виступ або тези; до 10 балів за сертифікат неформальної освіти.	
8. Рекомендована література	
Підручники та посібники:	
1. Михайліченко М. В., Шульга О. І. (2021). Стартапи та інновації: теорія і практика створення. Київ: КНЕУ, 312 с. ISBN: 978-966-926-350-1 2. Подольчак Н.Ю., Сокіл О.Г., Рисін В.В. (та ін.) (ред.: Н.Ю. Подольчак). Технології розроблення стартапів та започаткування молодіжного підприємництва : навч. посібник. Львів: Растр-7, 2023. 186 с. https://era-ukraine.org.ua/wp-content/uploads/2024/01/Youth_enterp_.pdf?utm_source=chatgpt.com 3. Хаустов М. М. Стартапи: створення та масштабування : монографія. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2023. 224 с. https://ndc-ipr.org/media/publications/files/Mono_Startups_aWK106u.pdf?utm_source=chatgpt.com 4. Шварц І. В., Краєвська А. С., Білоконь Т. М. Підприємництво : електронний навчальний посібник (локальне/мережне використання). Вінниця : ВНТУ, 2022. 130 с. https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2023/Shvarts_2022_131.pdf?utm_source=chatgpt.com	
Навчально-методичні матеріали	
1. MIT OpenCourseWare. Entrepreneurship and Innovation (15.390/15.912). Course Pack, 2021. URL: https://ocw.mit.edu 2. Посібник з побудови підприємницьких екосистем у галузі ІКТ у Східних країнах-партнерах: аналіз зрілості та рекомендації (EU4Digital / проєкт для Східного партнерства).	

2021. <https://eufordigital.eu/wp-content/uploads/2021/04/Guide-for-building-the-ICT-entrepreneurial-ecosystems-in-the-Eastern-partner-countries-maturity-analysis-and-recommendations.pdf>

3. Відновлення через соціальне підприємництво» (аналітичний звіт і методичні рекомендації для практик). 2025. https://ja-ukraine.org/wp-content/uploads/bbb_white_paper_analitychnyj_zvit_2025.pdf?utm_source=chatgpt.com

Наукові публікації

1. Каленюк І. С., Ярошенко І. В. (2020). Підприємницькі екосистеми: глобальні тренди та локальні можливості. *Економіка та прогнозування*, № 2, С. 45–59.

2. Литвин І.В. Досвід формування екосистем стартапів у країнах східної Європи та можливості його застосування в Україні. *Молодий вчений*, 2021, №10, С. 151-159. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-10-98-34>

https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/2395/2380?utm_source=chatgpt.com

3. Ukrainian Startup Fund (2022). Аналітичний огляд ринку стартапів України. Київ: USF, 54 с.

4. Нагара М. Б. Архітектура та детермінанти підприємницької екосистеми. *Ефективна економіка*. 2023. № 2. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.2.39>

5. Шпикуляк О., Шеленко Д. Сучасний вимір інституційної ролі малих форм підприємництва в екосистемі агробізнесу. «Бекграунд економіки, бізнесу та HR інжинірингу у контексті формування інноваційної парадигми стратегії сталого розвитку України у XXI столітті». V Міжнар. наук.-практ. конф. 13 – 14 листопада 2025 р.

Міжнародні видання

1. Isenberg, D. (2010). The Big Idea: How to Start an Entrepreneurial Revolution. *Harvard Business Review*, Vol. 88, Issue 6, pp. 40–50. DOI: 10.4135/9781529714385

2. Shpykuliak, O., Shelenko, D., Boichuk Y. Management of business ecosystem development in the formation of organized commodity markets. Підприємництво та інновації. 2024. Вип. 32. С. 123-130. <https://doi.org/10.32782/2415-3583/32.19> <http://ejournal.in.ua/index.php/journal/article/view/679/661>

3. Shelenko, D., Shpykuliak, O., Matsola, M., Kolesnyk, T., & Savchyn, A. (2025). Marketing tools in shaping the competitiveness of small enterprises in the economy and agricultural sector. *Innovation and Sustainability*, 5(1), 52-62. doi: 10.63341/vis/1.2025.52. *Innovation and Sustainability*. №1(5), 52-62. <https://ins.vntu.edu.ua/index.php/ins> DOI: 10.63341/vis/1.2025.52

4. Stam, E. (2015). Entrepreneurial Ecosystems and Regional Policy: A Sympathetic Critique. *European Planning Studies*, Vol. 23, Issue 9, pp. 1759–1769. DOI: 10.1080/09654313.2015.1061484

5. Feld, B. (2012). *Startup Communities: Building an Entrepreneurial Ecosystem in Your City*. Wiley, 224 p. ISBN: 978-1-118-44844-4

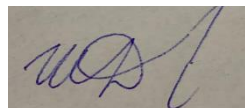
6. European Commission (2021). *European Innovation Ecosystems Report 2021*. Brussels: European Commission, Report No. EIE-2021/01, 78 p.

7. OECD (2021). *Entrepreneurship Policies in a Global World*. OECD Publishing, Paris, 142 p. ISBN: 978-92-64-44871-3

8. Startup Genome (2023). *Global Startup Ecosystem Report 2023*. San Francisco: Startup Genome, Edition 12, 228 p.

9. Feld, B. *Startup Communities: Building an Entrepreneurial Ecosystem in Your City*. Wiley, 2020. 2nd edition. ISBN: 978–1–119–60242–1.

Викладач

Шеленко Діана Іванівна

професор кафедри теоретичної і прикладної економіки